Luxembourg, 15. juli 2021

PRESSEMELDING 11/2021

Dom i sak E-9/20 *EFTAs overvåkningsorgan* mot *Kongeriket Norge*

NORSKE BESTEMMELSER OM BOSTEDS OG NATIONALITETSKRAV FOR STYREMEDLEMMER MV. I STRID MED EØS-RETTEN

I en dom avsagt i dag, ga EFTA-domstolen EFTAs overvåkingsorgan («ESA») delvis medhold i en sak anlagt mot Kongeriket Norge. I dommen fant EFTA-domstolen at visse bestemmelser i norsk lov var i strid med artikkel 31 i EØS-avtalen om etableringsfriheten.

De aktuelle bestemmelsene i norsk lov krever både bosted og nasjonalitet i en EØS-stat for daglig leder og minst halvparten av styremedlemmene i aksjeselskaper, allmennaksjeselskaper og finansforetak, for medlemmer av bedriftsforsamlingen i allmennaksjeselskaper, og for grunnleggerne av et finansforetak.

Når det gjelder reglene om styremedlemmer mv., fant EFTA-domstolen at det kombinerte krav om bosted og nasjonalitet i en EØS-stat utgjør en restriksjon av etableringsfriheten som ikke er rettferdiggjort. Norge anførte at kravet har som mål å sikre effektiv håndhevelse av sivil- og strafferettslig ansvar for styremedlemmer mv. EFTA-domstolen la til grunn at beskyttelsen av rettspleien som sådan utgjør et legitimt mål som kan rettferdiggjøre restriktive tiltak, men at det kombinerte krav verken er egnet eller nødvendig for å oppnå målet. Det kombinerte krav sikrer ikke at det sivile og strafferettslige ansvaret kunne håndheves effektivt på en konsekvent og systematisk måte. Siden Norge anser opphold i Norge som tilstrekkelig for å oppnå målet, er det kombinerte krav om bosted og nasjonalitet i en EØS-stat verken egnet eller nødvendig for å oppnå det angitte mål.

Når det gjelder reglene om grunnleggerne av et finansforetak, kom EFTA-domstolen til at kravet om bosted i EØS utgjorde en restriksjon av EØS-avtalen artikkel 31. Om rettferdiggjøringen av denne restriksjon, hadde Norge ikke gitt en begrunnelse, men alene hevdet at kravet ikke lenger har noen praktisk betydning etter norsk rett og at det ville bli foreslått for Stortinget å oppheve bestemmelsen.

For ESAs ytterligere påstander, basert på EØS-avtalen artikkel 28 og artikkel 1 nr. 1 i forordning (EU) nr. 492/2011 om fri bevegelse for arbeidstakere, ble saken avvist.

Avgjørelsen er tilgjengelig i fulltekst på EFTA-domstolens nettside, se www.eftacourt.int.

Denne pressemelding er et uoffisielt dokument, og er ikke bindende for EFTA-domstolen.